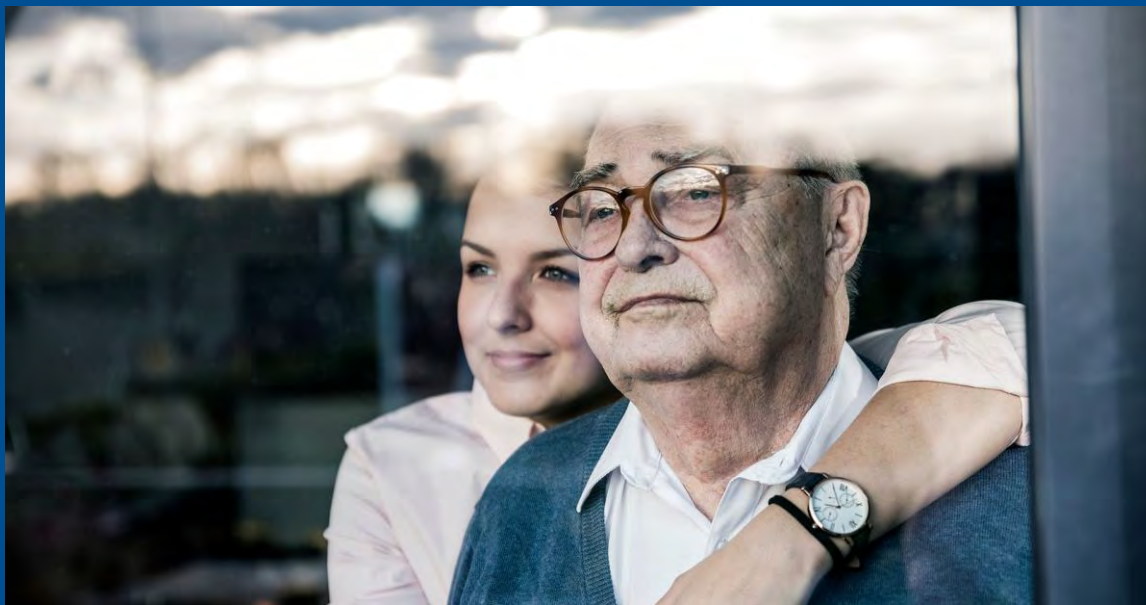

Hur kan Sverige bli bättre på att förebygga och upptäcka lungcancer?

- Resultat från möten med workshops om prevention och tidig upptäckt av lungcancer
- Presentation 26 januari 2021
- Digitalt möte kl. 14:00-15:00
- <https://hhs-se.zoom.us/j/64865999050>

Nollvision cancer

0 människor ska dö till följd av cancer och fler ska leva längre och bättre – det är vår långsiktiga vision.

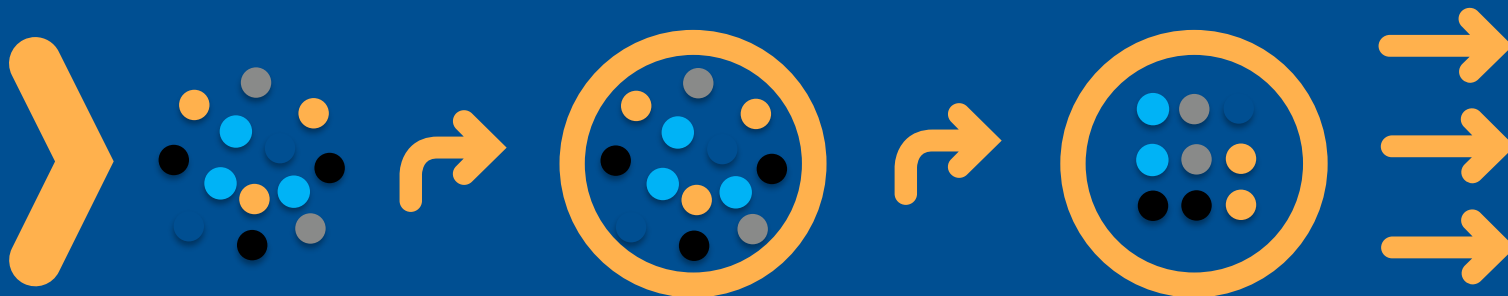
Agenda 21 januari 2021

- 14:00 Välkomna!
- 14:10 Summering från möte om prevention av lungcancer, 10 november 2020.
- 14:15 Summering från möte om tidig upptäckt av lungcancer, 3 december 2020.
- 14:20 Vägen framåt konkretiserar vi tillsammans
  - Resultat från gruppdiskussioner
  - Prevention – screening – tidig upptäckt
  - Tankar om resultat och nästa steg
- 15:00 Mötet avslutas

Nollvision cancer vill förnya systemet

Om fler ska överleva cancer behövs systemtransformation. Innan, under och efter diagnos. Och i organisationen runt omkring.

Från dagens öar av initiativ...

...till en unik miljö för systeminnovation...

...där möjligheterna för strategiskt samarbete vässas och lösningar prövas mer metodiskt och målinriktat för att transformera cancer från en dödlig till en botbar eller kronisk sjukdom

Hur kan Sverige bli bättre
på att både förebygga
och upptäcka lungcancer
tidigt?

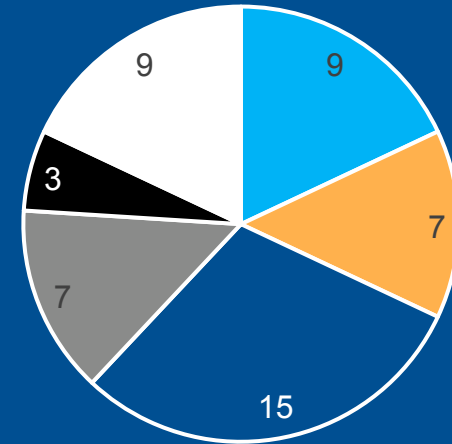
Tack alla som var med och bidrog med en pusselbit i arbetet mot nollvisionen!

2 workshops

100 deltagare

50 aktörer

■ Hälso- och sjukvård

■ Industri

■ Patientföreningar

■ Akademi

■ Politik/Myndighet

■ Övr. Organisationer

Det här tar vi med oss och fokuserar på 2021

Prevention
Insatser och incitament

Screeningprogram
Implementeringsstudie

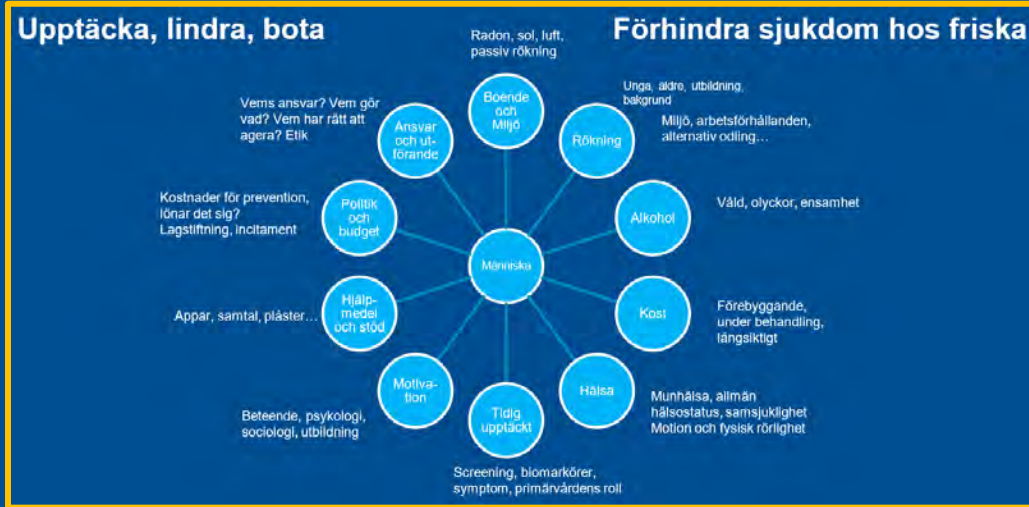

Tidig upptäckt
Alarmsymtom allmänheten
Riskvärdering primärvården

Kraftsamla
Kanaliserar
Förnya

Hur kan Sverige bli bättre på att förebygga lungcancer?

- En första explorativ och holistisk diskussion om hur vi kan samarbeta för att förebygga lungcancer
- Syfte:
  - Bidra till kunskapsdelning och öka förutsättningarna för samarbete
  - Förstå hur innovationsmiljön Nollvision cancer kan bidra till preventionsarbetet

30 deltagare från 23 aktörer i workshop

Hur kan Sverige bli bättre på att förebygga lungcancer? 10 november 2020

Sveriges
Kommuner
och Regioner

REGIONALA
CANCERCENTRUM
I SAMVERKAN

STOCKHOLM SCHOOL
OF ECONOMICS

AstraZeneca

Lungcancer
föreningen

CANCERFONDEN

SWElife

Kliniskt Centrum för Hälsofrämjande
Vård

DRF
DIETISTERNAS
RIKSFÖRBUND

VINNOVA

Alex
Therapeutics

KAROLINSKA INSTITUTET
ANNO 1810

AKADEMISKA
SJUKHUSET

NÄTVERKET MOT
CANCER

All.Can
Changing cancer care together

Oppio

A NON SMOKING
Generation
SINCE 1979

TOBAKSFAKTA
OBEROENDE TANKESMEDJA

Folk tandvården

UPPSALA
UNIVERSITET

Region Örebro län
Universitetssjukhuset Örebro

norrlands
universitetssjukhus

Yrkesföreningar mot Tobak

Akademiskt primärvårdscentrum
REGION STOCKHOLM

Några röster från mötet

Rökning måste vara i fokus. Rökning beräknas orsaka 90 procent av all lungcancer.

Stort värde i att kunna dela med oss av hur vi kan nå olika målgrupper genom olika kanaler

Utöver tobaksrökning spelar andra levnadsvanor också roll, men till skillnad från alkohol och fysisk aktivitet glöms betydelsen av matvanorna ofta bort.

Vi som arbetar inom forskningen måste se till att våra resultat kommer till användning.

Vi måste visa att vi har musklerna att samla till debatt

Hur kan Sverige bli bättre på att upptäcka lungcancer tidigt?

- En holistisk och tvärsektoriell diskussion om screening och tidig upptäckt av lungcancer
- Syfte:
  - Dialog och kunskapsutbyte om möjligheterna att utforma en bred nationell implementeringsstudie
  - Identifiera data och kunskap som behövs för att komma vidare med riktat screeningprogram och andra metoder för tidig upptäckt?
  - Identifiera områden i behov av samarbete

70 deltagare från 40 aktörer i workshop

Hur kan Sverige bli bättre på att upptäcka lungcancer tidigt? 3 december 2020

Några röster från mötet

Koppla rökavvänjnings-program till screening-program.

Den stora frågan vi har kvar för ett screeningprogram är hur vi når högriskpopulationen. Det handlar om kommunikation och beteende.

Kan patienter själva göra sin symtomskatning?

Nå ut till allmänheten med allmän information – alla kan få lungcancer.

Vi behöver mer precision i bildtekniken för att hitta rätt behandlingsväg och prognoser, särskilt inom AI.

Vägen framåt
konkretiserar vi
tillsammans

Innovation bygger på nya föreställningar om vad som är möjligt ...

Poängen med innovationer är att de ska leda till förändring. Det är först när idén har genomförts och skapat nya värden som innovationen har skett.

... men är våra organisationer redo att förändras?

Tillsammans arbetar vi för bättre hälsa och förnyar cancervården

Explorativa möten,
workshops,
projektidéer,
tvärssektoriell
samverkan

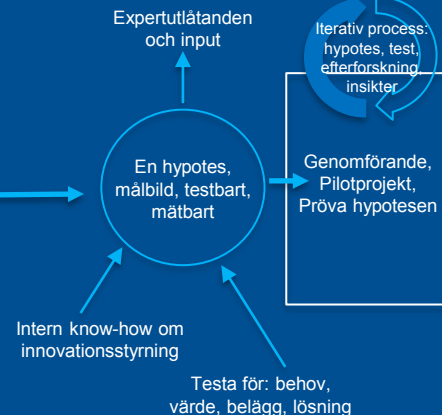
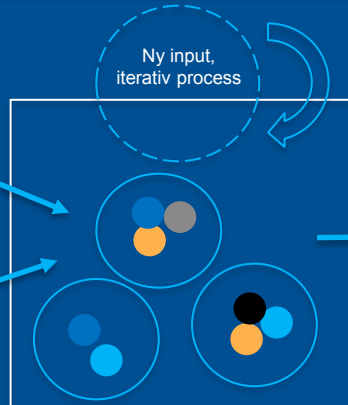
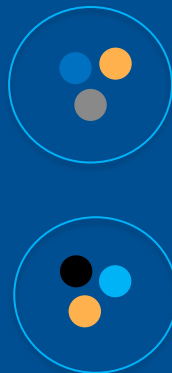
Pipeline av idéer
kring innovation
och nya
samarbeten

↑ Addera idéer

↑ Klustra idéer

↑ Utveckla hypoteser

↑ Testbar innovation

Nollvision cancers Innovationsmodell och kanalisering

Resultat workshop prevention

Inspirationsfrågor till diskussion i bikupor

- Finns det kunskapsluckor avseende effektiva preventiva åtgärder riktade mot olika målgrupper?
- Vad vet vi om kostnad för v/s nytta av prevention?
- Finns exempel på särskilt intressanta insatser där Sverige kan lära av andra länder eller där olika insatsområden kan lära av varandra?
- Medskick till Nollvision cancer? Var bör samtal om prevention föras?

30 idéer från diskussionen sorterade i fem kluster

Fokus:

- **Bidra till målet om ett rökfritt Sverige år 2025**
  - Få fler att sluta röka, få färre ungdomar och barn i skolåldern att börja röka, hårdare reglering av tobaksmarknaden
- **Öka insatserna och incitament för en hälsosam livsstil och boendemiljö**
  - Nå ut med forskningsresultaten: närmiljön (radon) och passiv rökning
  - Sprida kunskap och motivation om betydelsen av fysisk aktivitet, mat och alkohol för att förebygga cancer
  - Generera mer kunskap om kostnad för lungcancer och ekonomiska värdet av prevention och tidig upptäckt
- **Öka kunskapen om alarmsymtom för cancer**

Holistiskt grepp men fokus på rökning

Resultat workshop tidig upptäckt

1) Inom vilka områden behöver vi mer data och kunskap för att komma vidare med ett riktat screeningprogram och andra metoder för tidig upptäckt?

2) Inom vilka områden finns behov av ett mer strategiskt och målinriktat samarbete för att upptäcka lungcancer tidigare?

Förslag och insatser med sikte på

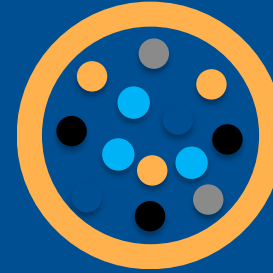
Nationellt screeningprogram:
hur gör vi det bäst?

Implementeringsstudie:
hur når vi ut till
screeningprogrammets
målgrupp?

**Systematik kring: indikatorer,
symtom, prediktioner och markörer
för lungcancer**

Parallella processer, utan motstridighet och motstånd till varandra

Det saknas en pusselbit för att komma vidare med ett riktat screeningprogram

- **Hur når vi högriskgruppen? – personer som röker eller tidigare har rökt**
- Hur kan vi identifiera och bjuda in gruppen som bör screenas på ett jämlikt sätt?
- Hur mycket skall personen ha rökt och under hur lång tid?
- Vilken mätmetod och vilka uteslutningskriterier ska användas?

En nationell implementeringsstudie ska besvara dessa frågor.

Kunskapen behövs för att kunna fatta beslut om att genomföra en utredning av ett nationellt screeningprogram för lungcancer.

Tidig upptäckt kräver både AI och effektiv samverkan i samhället och vården

- **Digitala skalbara lösningar** och hälsoinformatörer för alarmsymtom och motivation att söka tidigt
- **Beslutsstöd i primärvården** för att upptäcka lungcancer tidigare
- **Biomarkörer** för att förbättra tidig upptäckt
- **Samverkan** med folktandvården, primärvården, skolor, företagshälsovård, kundklubbar

Samarbeta kring storskaliga databaser för forskning på symtombaserad prediktion och utveckling av lösningar

Stärk FoUoI samarbeten sjukhus-primärvård

Använd och sprid det som finns idag! Lungkollen t ex

På gång

2021

Detta jobbar vi med just nu

Prevention

Screeningprogram

Tidig upptäckt

- Analys kostnader v/s nytta av prevention och tidig upptäckt (Analysuppdrag i december till IHE)
- Riksdagsseminarium
- Intervjuer, artiklar, uppföljande möten och workshops

TOR (Tobaksavvänjning
på recept)

Förarbete
Implementeringsstudie

NC medfinansier PhD forskning
aldrig-rökare primärvård

Tankar och frågor om
resultat och nästa steg!

” If you want to go fast,
go alone
If you want to go far,
go together ”

Afrikanskt ordspråk

2021-01-29

<https://nollvisioncancer.se/>

2021-01-29

